



Όταν έφυγαν τ' αγάλματα

(Κάποτε ήταν ένα κορίτσι, η Αγγελίνα, που αγαπούσε πολύ τα αγάλματα, καθώς είχε μεγαλώσει μέσα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Με εξαίρεση τον Τίκο, τον μόνο αληθινό φίλο της, τα αγάλματα ήταν οι καλύτεροι της φίλοι. Όταν ο Μουσολίνι κήρυξε τον πόλεμο στην Ελλάδα, όσοι σχετίζονταν με το Μουσείο προστάτευαν το ίδιο μυστικό: την απόκρυψη των αρχαιοτήτων του Μουσείου. Η Αγγελίνα όμως θα θελήσει να βοηθήσει τον Τίκο να κρύψει και το δικό του μυστικό...).

Όλο αυτό τον καιρό είχα την υποψία πως ο Τίκο κάτι μου έκρυβε. Μπορεί βέβαια να είχε κάθε λόγο να το κάνει, αφού κι εγώ του **έκρυβα** τα σχετικά με το μουσείο. Καμιά φορά **σκέφτομαι** πως ήταν μια περίοδος γεμάτη μυστικά και σιωπή εκείνη. Και αγωνία.

«Θα μου εξηγήσεις τι **συμβαίνει**, Τίκο; Προχθές σε είδα που κουβαλούσες εκείνο το καρότσι. Τι είχε μέσα; Πού το **πήγαινες**;», τον ρώτησα κάπως εκνευρισμένη, όταν τον συνάντησα έξω από το σπίτι του.

Αντί για οτιδήποτε άλλο, σηκώθηκε και κατευθύνθηκε προς το κρησφύγετό¹ μας. Από την τσέπη του έβγαλε ένα κλειδί, ξεκλείδωσε το λουκέτο και μπήκαμε μέσα. Έβγαλε έναν φακό από την τσέπη του και τον άναψε. Εκεί στο βάθος της καλύβας μας, ένας όγκος σκεπασμένος με μια λινάτσα². Την **τράβηξε**. Από κάτω κάποιοι τρύπιοι τενεκέδες και μερικά κασόνια. Δεν μπορούσα να πιστέψω ότι αυτό ήταν το μυστικό του, αυτό που δεν ήθελε να δούμε. Τον κοίταξα όλο απογοήτευση. Εκείνος άρχισε να τα **παίρνει** ένα ένα και να τα στοιβάζει σε μια άκρη το ένα πάνω στο άλλο. Μου έκανε νόημα να πάω κοντά του. Πλησίασα όλο περιέργεια. Κι εκεί πάνω στο χώμα, μέσα στον φωτεινό κύκλο που διέγραφε ο φακός, είδα ένα άγαλμα. Όχι πολύ μεγαλύτερο από μισό μέτρο. Μια πήλινη κοπέλα που έμοιαζε με την Άρτεμη. Ακριβώς δίπλα ένα μεγάλο ακροκέραμο³ με ένα γυναικείο πρόσωπο. Μου θύμιζε λίγο τη Σφίγγα. Γύρισα και τον κοίταξα. Τα μάτια μου όλο απορία.

«Τι είναι αυτά, Τίκο;»

«Σαν τι σου μοιάζουν, Αγγελίνα;»

«Εννοώ, γιατί είναι εδώ;»

«Επειδή περιμένουν τη σειρά τους να θαφτούν. Θα με βοηθήσεις; Ίσα που προλαβαίνουμε. Θα αρχίσει να σκοτεινιάζει σε καμιά ώρα».

Μου έδειξε προς την άλλη άκρη της καλύβας. Ένα μεγάλο φτυάρι κι ένα μικρότερο. Πήρα το πιο μικρό. Βγήκαμε έξω. Κοίταξε προσεκτικά γύρω του.

«Όλα εντάξει. Πάμε».

¹ κρυψώνα

² Σκληρό ύφασμα

³ Το ακροκέραμο είναι πήλινο διακοσμητικό που τοποθετείται στις άκρες μιας σκεπής με κεραμίδια

Ξεκινώντας από το δέντρο που ήταν κοντά στο κρησφύγετό μας, εκείνο που πάνω του είχε χαράξει την ημερομηνία της πρώτης μέρας του πολέμου, άρχισε να μετράει βήματα προς μια κατεύθυνση. Δίπλα στον κορμό ενός άλλου δέντρου έμπηξε το φτυάρι στο χώμα κι άρχισε να σκάβει. [...]. Πήγαμε πίσω στο κρησφύγετο και πιάσαμε μαζί το άγαλμα. Τον βοήθησα να το κουβαλήσουμε. Το βάλαμε στον λάκκο. Κι από πάνω απίθωσε προσεκτικά και το ακροκέραμο - κόκκινο της τερακότας. Αρχίσαμε να φτυαρίζουμε χώμα στον λάκκο.

«Είναι κι άλλα θαμμένα εδώ;» τον ρώτησα.

«Φυσικά. Εκεί πέρα, κάτω από το πεύκο, είναι μια καθιστή Σφίγγα. Εκεί κάτω από την ακακία, δίπλα στη μυρτιά, είναι τρία ακροκέραμα».

Κοιτούσα μια εκείνον, μια γύρω μου και μια κάτω από τα πόδια μου.

«Δεν καταλαβαίνω, Τίκο».

«Μα τι σου φαίνεται τόσο περίεργο; Το ίδιο δε γίνεται αυτή τη στιγμή και στο μουσείο;» [...] Έπρεπε να κάνω ό,τι ακριβώς γίνεται στο μουσείο. Τα κρύβω για να τα προστατεύσω από τους κατακτητές.»

Τον κοιτούσα απορημένη, δεν ήξερα τι να του πω. Κι από την άλλη, τον θαύμαζα.

«Αχ, Αγγελίνα. Έχουμε πολλή δουλειά ακόμη. Μακάρι να προλάβουμε».

Τα μάτια του σκοτείνιασαν ξαφνικά. Δε μου άρεσε αυτό. Όλοι αυτό έλεγαν πια τον τελευταίο καιρό. Δεν το άντεχα.

«Θα προλάβουμε! Είμαι σίγουρη», είπα αυθόρμητα.

*Όταν έφυγαν τ'αγάλματα, Αγγελική Δαρλάση
Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα 2015 (διασκευή)*

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Σε ποια εποχή βρισκόμαστε σε αυτό το κείμενο;

2. Ποιον κίνδυνο αντιμετωπίζουν τα αρχαία αγάλματα και αντικείμενα των μουσείων;

3. Τι κάνουν τα παιδιά και για ποιο λόγο;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

1. Βάλε τα ρήματα στην άλλη φωνή:

έκρυβα _____

τράβηξε _____

είχε χαράξει _____

2. Βάλε τα ρήματα στον αόριστο:

σκέφτομαι _____

συμβαίνει _____

πήγαινες _____

παίρνει _____

3. Να βάλεις τα ουσιαστικά στον άλλο αριθμό:

Η περίοδος _____

Η απογοήτευση _____

Οι τενεκέδες _____

Το χώμα _____

4. Από τις παρακάτω λέξεις να φτιάξεις ένα ουσιαστικό από την ίδια ρίζα:

συνάντησα _____

ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Να διαλέξετε ΕΝΑ από τα παρακάτω θέματα σε 10-20 γραμμές:

1. Να συνεχίσετε την ιστορία .
ή
2. Το κείμενο μιλάει για τον πόλεμο και τον κίνδυνο που αντιμετώπισε η αρχαία κληρονομιά από τους κατακτητές. Γιατί πιστεύετε ότι κάποιοι άνθρωποι προσπάθησαν να τα σώσουν αυτά; Εσείς θα κάνατε το ίδιο με αυτούς και με τα παιδιά της ιστορίας;

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on its right side, suggesting it's resting on a surface. There is no handwriting or other markings on the paper.